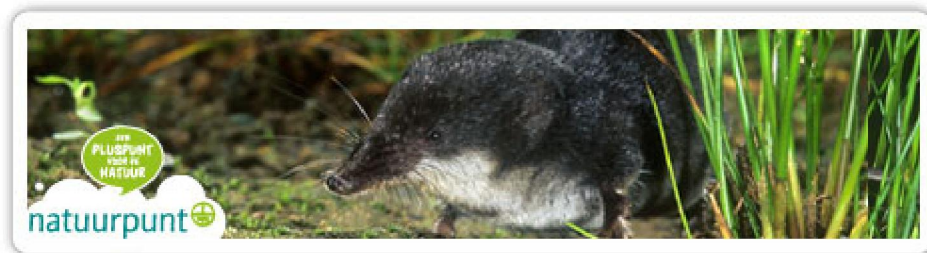

Zoog.flits 9(1) 6/4/12

Natuurpunt [no.reply@natuurpuntwebsite.be]

Verzonden: vrijdag 6 april 2012 13:25

Aan: Veerle Solia

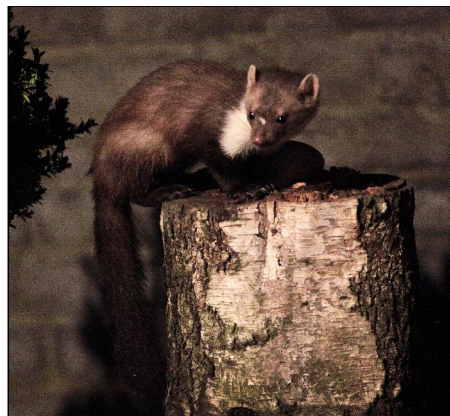
Zoog.flits

6 april 2012

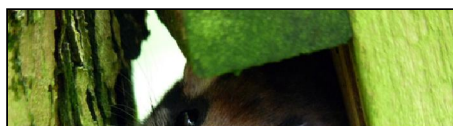
- [Op zoek naar zoog- en andere dieren in Brussel](#)
- [Dode eikelmuizen inzamelen](#)
- [Nog meer dode bruinvissen op onze stranden](#)
- [Petities en enquêtes](#)
- [Rattenbestrijding in natuurgebieden](#)
- [Grote zoogdieren in de kijker](#)
- ["Wild Vlaanderen" en "In het spoor van Zoogdieren in Limburg"](#)
- [Dieren onder de Wielen: laatste oproep + studiedagen](#)
- [Gluren bij de buren](#)

Op zoek naar zoog- en andere dieren in Brussel

In het kader van de Natura 2000-wetgeving zijn de Belgische gewesten verplicht om Europees beschermde soorten zo goed mogelijk op te volgen en daarover te rapporteren. Het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM) liet voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2009-2010 een [monitoringstrategie](#) opmaken om de toestand van deze soorten te bepalen. De opvolging van de 'lokale staat van instandhouding (LSVI)' van de Europese en regionaal belangrijke soorten vormt een essentieel onderdeel van deze monitoringstrategie. Hierbij gaat de

aandacht naar 4 zoogdieren (eikelmuis, steenmarter, boommarter en hazelmuis). Daarnaast worden ook 8 vogelsoorten (zwarte specht, middelste bonte specht, ijsvogel, wespendif, slechtvalk, grote zilverreiger, nonnetje en nachtzwaluw), 9 ongewervelden (vliegend hert, gouden schallebijter, meikever, rode bosmier, iepenpage, sleedoorpage, grote weerschijnvlinder, teunisbloempijlstaart en nauwe korfslak), 1 vissoort (bittervoorn), 1 amfibie (vuursalamander) en 3 reptielen (hazelworm, muurhagedis en levendbarende hagedis) opgevolgd.

Om de LSVI te kunnen bepalen, wil Natuurpunt Studie een zo goed mogelijk zicht krijgen op de verspreiding van deze soorten.

Hiervoor baseren we ons op de reeds beschikbare informatie, o.a. in de Zoogdierendatabank, Waarnemingen.be en bij het BIM. Maar we willen ook bijkomende waarnemingen inzamelen om het plaatje te vervolledigen. Heb jij een van voorgaande soorten waargenomen in het Brusselse? Geef dit dan door via Waarnemingen.be! Voor de eikelmuis willen we nog wat uitgebreider te werk gaan, via het [afnemen van interviews en controleren van nestkasten](#). Laat weten als je hieraan wil meehelpen!

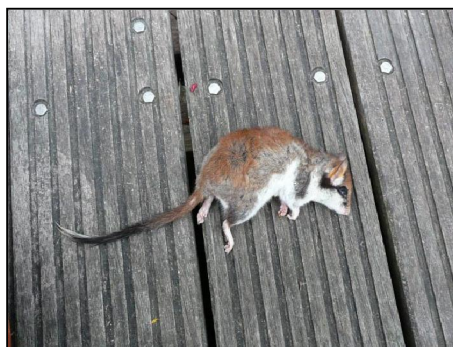
Wil je nog meer weten over de eikelmuis, hoe je kan meehelpen om ze te inventariseren, monitoren en beschermen in gans Vlaanderen, dan kan je terecht op www.eikelmuis.be. Je kan je ook abonneren op de [Eikelmuis.flits](#) van de Zoogdierenwerkgroep, waarvan de volgende editie binnenkort verschijnt, of een kijkje nemen op het [Natuur.forum](#).

Meer info: [Griet Nijs](#), tel. 015-770161

Dode eikelmuisen inzamelen

De Universiteit van Luik (ULg) doet al jaren onderzoek naar slaapmuizen in Wallonië, onder andere via opvolging van hun verspreiding en meer diepgaand populatieonderzoek. Er is ook een fylogenetisch luik aan gekoppeld, waarbij op basis van stalen uit gans Europa gekeken wordt vanuit welke refugia (restpopulaties) de slaapmuizen zich na de ijstijden weer verspreid hebben. Deze informatie is zeer nuttig bij de bescherming van de slaapmuizen, die op vele plaatsen in Europa sterk achteruitgaan. Als er gedacht wordt aan bijplaatsen en herintroduceren van dieren om lokale populaties te helpen overleven, is het namelijk belangrijk dat dit gebeurt met dieren die genetisch sterk lijken op de dieren die er van oorsprong voorkwamen. Deze dieren zijn beter aangepast aan de lokale omstandigheden en hebben daardoor een hogere overlevingskans.

De eerste slaapmuizensoort die fylogenetisch onderzocht werd, was de [relmuis](#). Vanaf 2008 kwam via het doctoraatsonderzoek van Alice Mouton ook de [hazelmuis](#) aan bod. Omdat dit een soort is die ook in Vlaanderen (Voeren) voorkomt en wij toevallig tegelijkertijd van start gingen met populatieonderzoek naar deze soort en het inzamelen van haarstalen, werkten we vanaf het begin nauw samen met de ULg. Onze stalen werden niet enkel gebruikt in het Europese fylogenetisch onderzoek, maar ook om na te gaan of de verschillende lokale hazelmuispopulaties in Voeren genetisch van elkaar geïsoleerd zijn (wat voor sommige populaties inderdaad het geval blijkt te zijn) en of betere verbindingen nodig zijn. De eerste resultaten van dit onderzoek werden [gepresenteerd op het internationale slaapmuizencongres](#).

De komende maanden komt de derde slaapmuizensoort bij de ULg aan bod: de eikelmuis. We hebben hiervoor reeds enkele stalen geleverd van dode eikelmuisen die in onze diepvries zaten, maar hoe meer stalen hoe beter. Daarom willen we een oproep doen om eikelmuisen die toevallig dood gevonden worden in te zamelen. De dieren zouden uiteindelijk in de diepvries op het Natuurpunt-secretariaat in Mechelen moeten terechtkomen. Dit kan onder

andere via het [Marternetwerk](#) van het INBO. Als het niet mogelijk is om het ganse dier in de diepvries te bewaren, is een plukje haar (met de haarwortels er nog aan) of stukje huid (bv. afgeknipt oor) ook goed. Dit kan je bewaren in 90 à 100 % ethanol (hoeft niet in de diepvries) of droog in een enveloppe (wel in de

diepvries). Een plukje haar inzamelen van een levend dier mag natuurlijk ook, maar zorg er dan voor dat je het dier niet te erg verstoort!

We zijn ook altijd geïnteresseerd in het [inzamelen van andere zeldzame zoogdieren](#) (zoals waterspitsmuis, hamster, grote bosmuis) die toevallig dood gevonden worden. De kans is groot dat ook deze nog van pas komen bij later onderzoek.

Meer info: [Goedele Verbeylen](#)

Nog meer dode bruinvissen op onze stranden

Op 22 maart meldde de Beleid.flits dat er de voorbije dagen aan de Belgische kust weer 5 dode bruinvissen werden aangetroffen. Wandelaars merkten de kadavers op in De Panne, Middelkerke, Oostende, Blankenberge en De Haan. In twee gevallen vertoonden de dode dieren duidelijke sporen van bijvangst door recreatieve warrelnetten. Recreatieve vissers spannen rond deze periode in het jaar warrelnetten evenwijdig met de kustlijn om vissen te vangen.

Maar ook bruinvissen raken verstrikt in de netten. Sommige gemeenten hebben deze netten reeds verboden. Natuurpunt vraagt om deze visserijmethode overal aan onze kust te verbieden, te zorgen voor een goede handhaving en resoluut te kiezen voor andere beschikbare dolfijnvriendelijke visserijmethoden.

Via www.natuurpunt.be/dolfijnen wordt het aantal gestrande (al dan niet door warrelnetten) bruinvissen bijgehouden. Op 22 maart stond de teller op 17, amper 2 weken later zijn het er al 29 geworden! Op de [website van de BMM](#) worden alle strandingen (+ oorzaak) van zeezoogdieren bijgehouden.

Meer info: [Nathalie De Snijder](#)

Petities en enquêtes

Niet enkel de bruinvissen vragen om een betere bescherming. Regelmatig doen er petities de ronde om zoogdieren en hun habitat te helpen beschermen, zoals tegen de [vernietiging van orang-oetanhabitat door palmoliebedrijven](#) of tegen het [vangen en verkopen van dolfijnen aan de aquariumindustrie](#) en nog [veel meer](#). Heb je zelf nog een interessante petitie rond zoogdieren, dan mag je deze altijd [doorsturen](#) voor verdere verspreiding.

Als je snel bent (deadline is 12 april!), kan je ook nog de [Europese enquête over invasieve exoten](#) invullen. Dit duurt maar 1 minuut, gezien we je de [voorbeeldantwoorden](#) geven (maar neem ook even de tijd om de inleiding te lezen). Deze enquête is een voorbereiding van een nieuwe Europese wetgeving rond de op dit moment ontbrekende gemeenschappelijke aanpak van invasieve exoten, die grote schade aan ecosystemen veroorzaken.

Rattenbestrijding in natuurgebieden

van de muskusrat en beverrat door VMM – afdeling Water. Van de muskusrat werd de voorbije 2 jaar via Waarnemingen.be slechts een [15-tal Vlaamse waarnemingen](#) doorgegeven en kan gezegd worden dat het diertje een echte zeldzaamheid geworden is. Ook de beverrat is [zo goed als uitgeroeid](#). Van een grootschalige intensieve bestrijding is men over kunnen gaan naar een bewaking langs de Vlaamse grenzen om nieuwe instroom tegen te gaan.

Eind 2002 maakten VMM – afdeling Water en INBO een samenwerkingsovereenkomst op rond rattenbestrijding in natuurgebieden, die ondertekend werd door de verschillende terreinbeherende organisaties, waaronder ook Natuurpunt. In 2010 hield Natuurpunt een [enquête](#) bij de beheerders van haar natuurgebieden om na te gaan hoe het liep met deze overeenkomst. Op dit moment worden de afspraken rond rattenbestrijding in Natuurpunt-gebieden hernieuwd en voor een aantal natuurgebieden verfijnd (vooral om broedvogels en pleisterende watervogels tijdens de doortrek- en overwinteringsperiode minder te verstoren). Hierbij zal rekening gehouden worden met de [resultaten van de enquête](#). Wie nog dingen toe te voegen heeft, kan deze [hier](#) melden.

Grote zoogdieren in de kijker

Er wordt in Vlaanderen meer en meer aandacht besteed aan grote zoogdieren, omdat de laatste jaren verschillende soorten opduiken die hier – vaak lange tijd – afwezig geweest zijn, waardoor men niet meer gewend is ermee samen te leven.

Een recent [natuurberichtje](#) geeft weer hoe goed de bever het in Vlaanderen doet: enkel in de provincie West-Vlaanderen plant hij zich nog niet voort. Ook bij onze noorderburen breidt de bever uit. Zij hebben 2012 zelfs uitgeroepen tot het [Jaar van de Bever](#) en er staan allerlei activiteiten (studiedagen, excursies, ...) en publicaties (folder, beverboek, [spreekbeurtpakket](#), [korting op het kinderboek "Zeg kleine bever"](#), ...) op til. Ook leuk om eens te bekijken is de [beverblogspot](#) van Willy de Koning.

Wil je weten hoe Natuurpunt schade door [everzwijnen](#) wil beperken via een netwerk van grote aaneengesloten natuurgebieden, hoe problemen met de [vos](#) kunnen opgelost worden via het nemen van preventieve maatregelen (nachthok, omheining, ...), hoe we staan tegenover nieuwkomers zoals de [wolf](#) (neem ook [hier](#) een kijkje), dan bieden de websites van Natuurpunt en de Zoogdierenwerkgroep hierover uitgebreide informatie.

Natuurpunt zet [hier](#) ook nog eens 12 "grote" zoogdieren voor de lens die je bij ons of elders in Europa tegen het lijf kan lopen.

"Wild Vlaanderen" en "In het spoor van Zoogdieren in Limburg"

De Zoogdierenwerkgroep en

Natuurpunt Limburg zetten onze grote zoogdieren nog eens extra in de kijker met de grote happening “Wild Vlaanderen” op 26 en 27 mei. Elke dierenliefhebber maakt kennis met zoogdieren in alle vormen en maten. Volg een demonstratie schapendrijven, wandel mee met ervaren zoogdierengidsen of ga zelf op ontdekkingsstocht. Zak op Pinksteren af naar Kiewit en ontdek dat Vlaanderen zeer wild kan zijn. Surf voor de inschrijving en meer informatie naar de website van [Natuurpunt Limburg](#) en de [Zoogdierenwerkgroep](#).

Er gebeurt nog veel meer rond zoogdieren in Limburg. Momenteel loopt de cursus “[In het spoor van Zoogdieren in Limburg](#)”. Een aantal van de modules zijn al voorbij, maar nog lang niet alles!

Nog meer activiteiten rond zoogdieren vind je op de website van de [Zoogdierenwerkgroep](#) en [Natuurpunt](#) (zoek op "zoogdier" of "vleermui").

Dieren onder de Wielen: laatste oproep + studiedagen

In 2008 ging het project “Dieren onder de Wielen” van start. Hiermee willen de Vlaamse overheid, Natuurpunt en Vogelbescherming Vlaanderen beter in kaart brengen hoeveel faunaslachtoffers (vogels, zoogdieren, reptielen en amfibieën) er op onze wegen vallen, welke soorten verkeersgevoelig zijn en waar in het Vlaamse wegennet de belangrijkste knelpunten liggen. Deze zomer loopt het project af en wordt het eindrapport opgemaakt. Daarom willen we nog een laatste oproep doen om zoveel mogelijk [waarnemingen van dierlijke verkeersslachtoffers door te geven](#).

De resultaten van het project zullen gepresenteerd worden op 2 studiedagen: een eerste op vrijdagmiddag 28 september (voor de “professionelen”) en een tweede op zaterdag 29 september (voor de “vrijwilligers”). De tweede studiedag zal meer uitgebreid zijn en er zullen – naast een toelichting van de resultaten van het project – voordrachten gegeven worden over de invloed van verkeer op de kerkuil, paddenknelpunten, het Marternetwerk, dierenleed, risico's van aanrijdingen met grote zoogdieren en mitigerende maatregelen zoals ecoducten. Zet deze data alvast in je agenda!

Gluren bij de burens

Alle nummers van Zoogdier tot 2010 kan je sinds kort downloaden via de [Zoogdierwinkel](#). Je kan hier ook terecht voor nummers van [Lutra](#), [rapporten van de Zoogdierverseniging](#) en de nieuwsbrieven [Telganger](#) en [Castor](#).

Ben je geïnteresseerd in recentere nummers van Zoogdier, dan kan je je als lid van Natuurpunt goedkoop [abonneren](#) via de Zoogdierenwerkgroep.

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Klik dan [hier](#).

Heb je opmerkingen of vragen? Stuur ons een [mailtje](#)!

=

-----=

- This E-mail Message was Processed by Virtual AutumnTECH: Standard Edition -

-----=

<http://www.AutumnTECH.com>

=